

Cu sau fără cratimă?

Formarea pluralului și articularea neologismelor

Valerica SPORIȘ

Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, Departamentul de Studii Române
 “Lucian Blaga” University of Sibiu, Department of Romance Studies
 Personal e-mail: valerica.sporis@ulbsibiu.ro

With or without Hyphen? The Formation of the Plural and the Articulation of Neologisms

The way the plural and the articulation of neologisms are formed represents a topic worth debating in the context of the dynamics of a language. Some neologisms, imposing themselves in use, have the chance to get into the basic stock of words, while others come out of circulation. Neologisms that have the chance to remain are partially or totally adapted to the adopting language system. More specific, the adaptation or non-adaptation of neologisms to the phonetic-orthographic system specific of the Romanian language has implications on the spelling of articulated forms and plural forms, as well as on the syllabication or accentuation. I believe that the extensive process of language globalization has in many cases led to the return to etymon after a neologism was assimilated.

This article makes an inventory of borrowed neologisms, totally, partially or inappropriately adapted (with examples from the current media), insisting on recent ones.

Keywords: neologism, definite article, desinence, hyphen, media, update.

Articularea neologismelor - o temă de actualitate

Studiul de față se înscrie în sfera a ceea ce înseamnă în extenso *normă literară*, adică promovare, recomandare și explicare a formelor și a structurilor impuse de varianta cultivată a limbii. Cercetarea privește etapa actuală a limbii române contemporane, având ca fundament teoretic surse bibliografice riguroase, care poartă însemnul Academiei Române: *Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române* (ediția a II-a), *Dicționarul explicativ al limbii române* (ediția a II-a) și *Dicționarul limbii române* (ediția anastatică)¹.

Tema generală este *Reguli de articulare a cuvintelor în limba română*, cazul particular: modalități de articulare enclitică a neologismelor - **cu sau fără cratimă**, într-o prezentare *în tandem* cu modalitățile de formare a pluralului. Prezintă interes deosebit împrumuturile

neologice din ultimele două-trei decenii. Cele mai multe dintre acestea provin din limba engleză (engleza britanică și americană²), devansând alte influențe moderne: franceză, germană, italiană sau spaniolă³. Exemplificarea unor neologisme integrate sintactic-discursiv are rolul de a scoate în evidență aspectul funcțional-pragmatic al limbii, articolul reprezentând „modalitatea (gramaticală) **afixală** de integrare enunțiativă” [subl.aut.]⁴ (*articol hotărât* înseamnă conținut **definit/determinat**, transferat nominalului-suport pe care îl încadrează în enunț/discurs).

Neologizarea în contextul dinamicii actuale a limbii

În perioada actuală, după cum constata și Adriana Stoichițoiu Ichim⁵, asistăm nu doar la „îmbogățirea

spectaculoasă a vocabularului” [subl.aut.], ci și la „modernizarea și internaționalizarea [vocabularului literar standard, n.n.]” [subl.aut.]. Acest proces amplu de internaționalizare a limbajului, vizibil și în România, cred că a determinat, în numeroase cazuri, revenirea la etimon după ce neologismul a fost (semi)adaptat grafic și/sau fonetic.

Domeniul tehnologiei avansate, lumea fascinantă a modei și a sportului rivalizează în materie de neologizare a limbajului. Faptul că mass-media este deosebit de receptivă la tot ceea ce înseamnă *inedit* și *actual* m-a convins să selectez corpusul ilustrativ din această arie⁶. Discursul mediatic, acest „seismograf al tuturor schimbărilor și tendințelor din limbă”⁷, este ancorat în realitatea imediată. Transformări lingvistice se produc în permanență, astfel că norma poate deveni, în timp, abatere, iar abaterea, normă: „(...) ceea ce astăzi este sau ți se pare necorect poate deveni mâne regulă generală, (...)”⁸. Nu întotdeauna însă schimbarea este legitimă. Dincolo de doza mare de subiectivitate a jurnaliștilor, care încalcă voit norma, pentru a inova, a manipula sau a capta atenția, se face uz excesiv de anumiți termeni sau de anumite sintagme fără a se ține seama de semnificația acestora. Mass-media actuală din România a încetățenit o serie de unități lexicale și frazeologice al căror sens a fost denaturat. De aceea ar fi indicat să dăm dovadă de *precauție lingvistică*, deoarece nu tot ceea ce auzim sau citim în presă/la TV/online trebuie însușit ca atare, chiar dacă este comod să *preiei* termeni, forme, informații fără discernământ lingvistic.

Unele neologisme, impunându-se în uz, au șansa de a pătrunde în lexicul de bază, având durată lungă de existență, în timp ce altele ies din circulație. Posteritatea decide păstrarea sau renunțarea la neologism. Neologismele care au șansa de a rămâne „se

adaptează, parțial sau total, sistemului fonetic [și grafic, n.n.] al limbii care le adoptă, realitate valabilă și pentru limba noastră: *cross, dizabilitate, promoție, regenerabil, a procesa, a scana* ș.a.”⁹.

În procesul de **dinamică a limbii**, neologismele parcurg anumite **etape**: păstrarea fonetismului și a grafiei originare → etapa de acomodare, de adaptare parțială la noul sistem → adaptarea totală la sistemul fonetic-ortografic și morfologic al limbii care „importă” neologismul. Uneori „se ard” etape:

- (fr.) *tennisman* > limba română: sing. *tenisman* (variantă *tenismen* [DEX₂, DLR]) / *tenismen* [DOOM₂] (variantă *tenisman* [DEX₂]) - pl. *tenismani* [DLR] / *tenismeni* [DOOM₂, DEX₂, DEX₂].

Deși acest cuvânt a fost asimilat, fiind un împrumut mai vechi, în mass-media regăsim, în paralel, ambele forme (chiar și în prezent): „Vezi cine este cel mai bun *tenisman* din istorie (...)!” (15 mai 2009)¹⁰; „Un cunoscut TENISMAN din România a fost SUSPENDAT” (28 august 2017)¹¹ vs „**Pe atunci, pasiunea fostului *tenismen* erau ceasurile de colecție.**” (29 septembrie 2009)¹²; „Fostul *tenismen* a dus-o la Dubai” (burtieră, *Star magazine*, Antena Stars, 12 septembrie 2017); „*Tenismenul* care a fost cel mai bine clasat all-time (...)” (în *Tribuna sporturilor*, nr. 1372, 18-24 septembrie 2017, p. 5).

- (engl.) *congressman* > limba română: sing. *congresman* [DEX₂] → *congresmen* [DOOM₂, DEX₂] - pl. *congresmeni* [DOOM₂, DEX₂, DEX₂].

În uzul lingvistic actual, forma de singular variază: „Un *congresman* american stârnește consternare în Polonia (...)” (titlu, 5 iulie 2017)¹³ vs „«România liberă» a aflat numele a doi dintre aceștia, al treilea fiind un *congresmen* republican cu greutate, diplomat de carieră.” (28 martie 2017)¹⁴.

Creându-se precedentul, apreciez că s-ar putea afla pe lista neologismelor parțial adaptate următoarele anglicisme: *superman, gentleman, yesman, businessman*. În consecință, forma de plural nu ar mai fi simțită ca dublu marcată.

În cazul în care complexul sonor și/sau grafia permit(e), de la etimon se poate trece direct la adaptarea totală. De exemplu: (engl., fr.) *finish* > sing. *finiș* - pl. *finișuri* [DOOM₂, DEX₂, DEX₂]: „(...) are *finișul* la Bălea Lac (...)” (în *Sibiu 100%*, nr. 192, 16-22 iunie 2012, p. 12), „(...) *finișul* celei de-a 9-a ediții a raliului de hard enduro (...)” (în *Sibiu 100%*, nr. 193, 23-29 iunie 2012, p. 8); (fr.) *goal-average*, (engl.) *goal average* > sing. *golaveraj* - pl. *golaveraje* [DOOM₂, DEX₂, DEX₂]: „cel mai bun *golaveraj*” (în *Gazeta sporturilor*, nr. 223, 21 septembrie 2017, p. 4). În alte situații, etapele se inversează: (germ.) *Pickhammer* > sing. *pickhamăr* - pl. *pickhamere* [DEX₂] → *pickhammer* / *picamăr* - *pickhammere* / *picamăre* [DOOM₂], scris și *picamăr* [DEX₂].

În contextul globalizării și al internaționalizării

limbajului, se întâmplă să asistăm la fenomenul de revenire la etimonul străin/forma originală după ce neologismul a fost (semi)adaptat fonetic și grafic: *bungalow* [DEX₂] → *bungalow* [DOOM₂, DEX₂]; *maus* [DEX₂] → *mouse* [DOOM₂, DEX₂]; *gril* [DEX₂] → *grill* [DOOM₂], scris și *gril* [DEX₂]; *parching* [DEX₂] → *parking* [DOOM₂], scris și *parching* [DEX₂]; *taim-aut*, scris și *time-out* [DEX₂] → *time-out* [DOOM₂], scris și *taim-aut* [DEX₂]; *dândi*, scris și *dandy* [DEX₂] → *dandy* [DOOM₂], scris și *dandi* [DEX₂]; *sexapil*, scris și *sex-appeal* [DEX₂] → *sex-appeal* [DOOM₂], scris și *sexapil* [DEX₂] ș.a.

Există situații în care, după ce termenul nou-împrumutat a fost asimilat, s-a revenit la etimon acceptându-se, în final, ambii termeni:

- **adaptat grafic și fonetic / etimon** [DOOM₂]:

- *ghem* (scris și *game* [DEX₂, DEX₂]) / (engl.) *game*;

- *smes* (variantă *smeci* [DEX₂], variante: *smash*, *smeci* [DEX₂]) / (engl.) *smash* ș.a.;

- **etimon / adaptat grafic și fonetic** [DOOM₂]:

- (engl.) *derby* (scris și *derbi* [DLR, DEX₂]) / *derbi* [DEX₂];

- (engl.) *penalty* (scris și *penalti* [DEX₂]) / *penalti* [DEX₂] (scris și *penalty* [DLR]);

- (engl.) *cocktail* (variantă *cocteil* [DEX₂]) / *cocteil* (scris și *cocktail* [DEX₂]) ș.a.

În ceea ce privește cuplul *break* / *brec* (doar *brec* în DEX₂, DEX₂), în limbajul sportiv (tenis) sunt acceptate, în prezent, ambele forme [DOOM₂]: „o minge de *break*” (în *Gazeta sporturilor*, nr. 225, 23 septembrie 2017, p. 18) / „(...) a obținut primele mingi de *brec* ale partidei și a câștigat pe serviciul advers, apoi și-a concretizat și propriul serviciu și a câștigat primul set cu 6-4, după 36 de minute de joc.” (4 iulie 2015)¹⁵, însă au utilizare diferită în alte contexte lingvistice: *break* (=automobil) / *brec* (=trăsură, comandă).

Formarea pluralului și articularea neologismelor.

Normă și abatere

Adaptarea sau neadaptarea la sistemul fonetic-ortografic specific limbii române are implicații asupra scrierii **formelor articulate** și de **plural**, precum și asupra despărțirii în silabe a neologismelor sau a accentuării acestora. De vreme ce articolul proclitic nu modifică forma cuvântului-suport, voi avea în atenție doar cazurile de **articulare enclitică**.

În cazul împrumuturilor recente din alte limbi, au fost adoptate soluții diferite. În DOOM₂ se specifică faptul că există două moduri de a atașa formei lexicale de bază **desinența de plural** și **articolul hotărât (enclitic)**:

a. fără cratimă, atunci când forma împrumutată

este supusă unui proces de adaptare la sistemul ortografic al limbii române.

În această categorie intră neologismele al căror final este constituit din litere/grup de litere care se pronunță ca în limba română: „Se recomandă atașarea **fără cratimă** a articolului sau a desinenței la împrumuturile – chiar *neadaptate sub alte aspecte* [subl.n.] – terminate în litere din **alfabetul limbii române pronunțate ca în limba română**”¹⁶: sing. *trend* - *trendul* - *trendului* - pl. *trenduri* - *trendurile* - *trendurilor*; sing. *shop* - *shopul* - *shopului* - pl. *shopuri* - *shopurile* - *shopurilor*; sing. *dealer* - *dealerul* - *dealerului* - pl. *dealeri* - *dealerii* - *dealerilor*.

b. cu cratimă, atunci când terminația grafică a cuvântului împrumutat nu este specifică limbii române:

- articolul enclitic (singular și plural): sing. *dandy* - *dandy-ul* - *dandy-ului* - pl. *dandy* - *dandy-i* - *dandy-ilor*;

- articolul enclitic (singular) și desinența de plural: sing. *body* - *body-ul* - *body-ului* - pl. *body-uri* - *body-urile* - *body-urilor*; sing. *speech* - *speech-ul* - *speech-ului* - pl. *speech-uri* - *speech-urile* - *speech-urilor*.

Am putea considera acest gen de unități lexicale scrise cu cratimă „cuvinte **greu flexionabile**”¹⁷ – împrumuturi „a căror **finală** prezintă **deosebiri între scriere și pronunțare**” sau care „au finale grafice **neobișnuite** la cuvintele vechi din limba română”¹⁸ (de exemplu, cele terminate în *-w* sau *-y*). Deși alfabetul actual al limbii române le include, *w* și *y* încă sunt simțite ca „străine”¹⁹. De aceea autorii volumului DOOM₂ au impus cratima înaintea articolului hotărât enclitic (la singular, rar și la plural) și înaintea desinenței de plural: sing. *show-ul* - pl. *show-uri(le)*; sing. *gay-ul* - pl. *gay-i*; sing. *lobby-ul* ș.a. În general, la neutru, articolul hotărât enclitic se adaugă desinenței de plural *-uri*, creându-se un ansamblu grafic: *-urile* (N-Ac), *-urilor* (G-D).

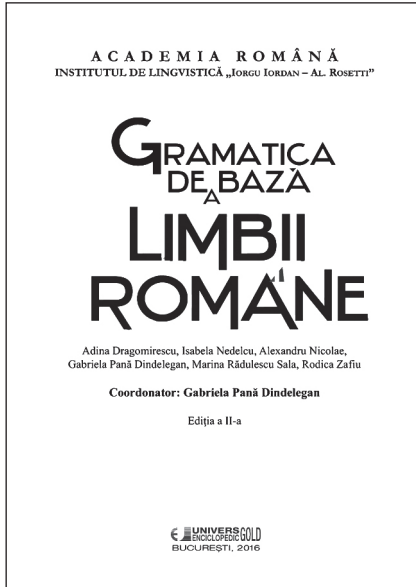
Regulile se mențin și în cazul barbarismelor (nu se va detalia acest aspect ce ține de semantică și de stilistică, întrucât interesul este îndreptat spre componenta normativă): *parking(ul)* - *parkinguri(le)*, *T-shirt(ul)* - *T-shirturi(le)*; *party(-ul)* - *party-uri(le)*, *garden-party(-ul)* - *garden-party-uri(le)* ș.a.

Deși indicațiile sunt clare și ferme, am constatat că există situații de instabilitate grafică și în sursele bibliografice avizate. De exemplu, în DOOM₂ grafia unui compus englezesc uzual oscilează: *week-end* (p. IX) **vs** *weekend* (p. XXXVI, p. 854); *week-enduri* (p. XCVI) **vs** *weekenduri* (p. 854); *week-end-ului* (p. IX), *week-endul* (p. XCII).

Nesiguranță afișează și limbajul jurnalistic:

- **fără cratimă** (variante corectă): „Vânzătorii de pastramă, de textile și de pește se transformă în fiecare *weekend* în suporteri cu torțe și fără răbdare.” (în *Gazeta sporturilor*, nr. 222, 20 septembrie 2017, p. 11); „*weekendul* trecut” (în *Sibiu 100%*, nr. 192, 16-22 iunie 2012, p. 11); „*weekendul* trecut”, „(...) și imediat după *weekendul* în care se joacă semifinalele (...)”

(în *Tribuna sporturilor*, nr. 1372, 18-24 septembrie 2017, p. 5); „Delicii pentru bucureșteni tot *weekendul*” (burtieră, *Știrile România TV*, România TV, 26 august 2017);

- **cu cratimă:** „În *week-end*, Lugano a câștigat, (...)” (în *Gazeta sporturilor*, nr. 221, 19 septembrie 2017, p. 8); „Nu există suspendări, mai ales că ambii antrenori au decis să menajeze aproape toți fotbalisții de bază în *weekend-ul* trecut.” (în *Gazeta sporturilor*, nr. 222, 20 septembrie 2017, p. 3); „Începem *weekend-ul* în forță (...)” (burtieră, *Star Matinal... e pe val!*, Antena Stars, 2 septembrie 2017); „(...) după episoadele terifiante din *week-end-ul* trecut de la Timișoara.” (în *Gazeta sporturilor*, nr. 223, 21 septembrie 2017, p. 3).

Instabilitatea la nivel grafic se face simțită în limbajul publicistic actual și în cazul altor neologisme. De pildă:

- „Primăria (...) preia *brandul* Rapid (...)” (crawl, *Ediție specială*, TVR 1, 23 august 2017) **vs** „*Brand-ul* reprezintă o afacere de familie 100% (...)” (burtieră, *Prietenii de la 11*, Antena 1, 12 septembrie 2017); „(...) emblema vânătorii de *branduri*.” (în *Gazeta sporturilor*, nr. 222, 20 septembrie 2017, p. 12) **vs** „A participat la cele mai mari show-uri de modă, a realizat imaginea pentru importante *brand-uri* locale și internaționale.” (1 martie 2017)²⁰;

- „Ești prea tânără ca să rămâi în urmă cu *trendurile*.” (burtieră, *Bravo, ai still*, Kanal D, 25 septembrie 2017) **vs** „Evident, a început un dialog comic despre mode, *trend-uri*, stiluri.” (27 iulie 2016)²¹;

- „(...) și au urcat pe scenă, unde au cântat *hiturile* care i-au făcut celebri în întreaga lume.” (9 mai 2017)²² **vs** „Cântăreața a purtat o ținută aurie și extravagantă și a cântat toate *hit-urile* sale, încântându-i și chiar emoționându-i pe invitați.” (16 octombrie 2017)²³;

- „(...) voce minune a *showbizului*” (burtieră, *Star Matinal... e pe val!*, Antena Stars, 3 septembrie 2017)

vs „Este sarea și piperul *showbiz-ului*, dar comentariile ei au deranjat” (burtieră, *Dosarele VIP*, Antena Stars, 28 august 2017);

- „Cel puțin 27 de oameni au murit în urma trecerii unui taifun, (...), cu doar câteva zile înainte de începerea *summitului*, la care sunt așteptați cei mai importanți lideri mondiali.” (5 noiembrie 2017)²⁴ **vs** „(...) alegerea municipiului Sibiu pentru organizarea *summit-ului* extraordinar din 2019 (...)” (în *Sibiu 100%*, nr. 433, 16-22 septembrie 2017, p. 7);

- „(...) care duc în *play-offul* pentru «optimi» (...)” **vs** „(...) *play-off-ul* sezonului (...)” (în *Gazeta sporturilor*, nr. 225, 23 septembrie 2017, p. 17) **vs** „Marca precizează, totodată, că echipelor participante la *playoff-ul* Ligii Campionilor le-a fost repartizată suma (...)” (în *Tribuna sporturilor*, nr. 1372, 18-24 septembrie 2017, p. 7) ș.a.

Chiar unele împrumuturi mai vechi încă apar sub formă neasimilată/neadaptată: „*Melange-ul* este prezent de asemenea (...)” (21 noiembrie 2016)²⁵; „Dar nu despre performanțele lor la ping-pong aş vrea să vorbesc astăzi, (...), ci despre *ping-pong-ul* instituțional, (...)”, „(...) victimă a *ping-pong-ului* instituțional.” (Editorialul *Ping-pong*, în *Sibiu 100%*, nr. 433, 16-22 septembrie 2017, p. 2); „Legendele *judo-ului*, premiate (...)”, „*Judo-ul* mondial se întrece la Budapesta” (burtiere, *Jocuri de putere*, Realitatea TV, 27 august 2017) sau în variante:

- „Faptul că echipa nu mai are o galerie puternică s-a văzut și în *derby-ul* cu Dinamo.” (în *Gazeta sporturilor*, nr. 226, 25 septembrie 2017, p. 4); „Directorul sportiv face avanscronica *Derby-ului* (...)” (în *Gazeta sporturilor*, nr. 225, 23 septembrie 2017, p. 4) **vs** „*Derbyul* nu e în pericol, chiar dacă steliștii au decolat cu greu aseară (...)” (în *Gazeta sporturilor*, nr. 223, 21 septembrie 2017, p. 1); „E incorect să punem însă stilul cinic al *derbyului* doar în tolba antrenorului ceferist.” (în *Gazeta sporturilor*, nr. 224, 22 septembrie 2017, p. 2) **vs** „(...) își va rezilia contractul cu Dinamo înaintea *derbiului* cu FCSB.” (în *Tribuna sporturilor*, nr. 1372, 18-24 septembrie 2017, p. 3);

- „Cel dintâi a scos și a transformat *penalty-ul*.” (în *Gazeta sporturilor*, nr. 219, 16 septembrie 2017, p. 2); „(...) s-a așezat în fața lui spre final, cerându-i insistent balonul înaintea *penalty-ului*.” (în *Gazeta sporturilor*, nr. 222, 20 septembrie 2017, p. 14) **vs** „«*Penaltyul*, acest mister perpetuu al umanității.»” (în *Gazeta sporturilor*, nr. 224, 22 septembrie 2017, p. 3); „cinci *penaltyuri*”, „18 *penaltyuri*”, „10 *penaltyuri*” (în *Gazeta sporturilor*, nr. 225, 23 septembrie 2017, p. 16) **vs** „(...) a transformat *penaltiul* cu un șut plasat, în dreapta portarului (...)” (în *Tribuna sporturilor*, nr. 1372, 18-24 septembrie 2017, p. 6) ș.a.

Neologisme adaptate fonetic și grafic

Numărul neologismelor (relativ) recente, **adaptate** și **fonetic**, și **grafic**, este redus. După cum am precizat deja, în cazul acestora se aplică regulile de articulare enclitică și de formare a pluralului specifice limbii române.

I. Există o categorie de împrumuturi (ceva mai vechi) care s-a adaptat foarte ușor în limba română prin **eliminarea consoanei duble**, indiferent de poziția acesteia în cuvânt:

- *stoper(ul) - stoperi(i)* < engl. *stopper*: „(...) *stoperul* italian a deschis seara de glorie, marcând la un corner.” (în *Gazeta sporturilor*, nr. 219, 16 septembrie 2017, p. 12); „*Stoperul* a renunțat la Euro U21, (...)” (în *Gazeta sporturilor*, nr. 224, 22 septembrie 2017, p. 18); „Al doilea pas, legat de ofensivă, a fost mai timid, chiar dacă *stoperul* (...)” (în *Gazeta sporturilor*, nr. 226, 25 septembrie 2017, p. 9);

- sing. *colant(ul)* [*DOOM*₂] - pl. *colanți(i)* [*DOOM*₂, *DEX*₂, *DEX*₂] < fr. *collant*: „*Colantul* e problemă” (critic de modă, *Agenția VIP*, Antena Stars, 20 octombrie 2017); „Nu-mi plac cum îți vin acești *colanți*.” (concurrentă, *Bravo, ai stil!*, Kanal D, 30 iunie 2017);

- *stres(ul) - stresuri(le)* < engl., fr. *stress*: „*Stresul* la serviciu. Cauze și soluții” (burtieră, *Editie specială*, TVR 1, 23 august 2017); „*Stresul* este foarte mare (...)” (burtieră, *Bravo, ai stil!*, Kanal D, 21 octombrie 2017);

- *dres(ul) - dresuri(le)* < engl. *dress* (=ciorap-pantaloni);

- *presing(ul)* - fără pl. [*DOOM*₂, *DEX*₂] / pl. *presinguri* [*DEX*₂] < engl. *pressing* ș.a.

Pentru neologismele de dată recentă, cu grafie ușor adaptabilă limbii române, sursele bibliografice avizate conservă forma etimologică: *dressing*, *modelling*, *staff*, *fitness*, *cappuccino* ș.a. În uz însă, modalitățile de formare a pluralului și de articulare enclitică sunt diferite, regula generală nefiind asimilată întru totul:

- variante corecte: „(...) chiar ne invită la o vizită în *dressingul* ei” (burtieră, *Bravo, ai stil!*, Kanal D, 19 septembrie 2017); „(...) unde vor fi incluși și membri ai *staffurilor*, precum și echipa mare.” (în *Gazeta sporturilor*, nr. 221, 19 septembrie 2017, p. 20);

- variante incorecte: „(...) șocată la intrarea în *dressing-ul* (...)” (burtieră, *Bravo, ai stil!*, Kanal D, 21 octombrie 2017); „Sunt sigur însă că va aduce un plus la lot și e fundamental *staff-ul* pe care și-l va forma.” (în *Gazeta sporturilor*, nr. 221, 19 septembrie 2017, p. 3); „Apoi, am sunat conducerea lui Dinamo și am stabilit ca eu să las frâiele echipei *staff-ului* meu. (...) Cei din conducere au preferat ca *staff-ul* să pregătească meciul cu Chiajna. (...) Risc până nu sunt validat de Comitetul Executiv, dar e mai bine ca *staff-ul* meu să pregătească meciul cu Chiajna.” (în *Gazeta*

sporturilor, nr. 221, 19 septembrie 2017, p. 4); „Dar vreau să facă parte și din *staff-ul* meu în viitor.”, „Noul selecționar a vorbit și despre *staff-ul* cu care va veni în fruntea naționalei.” (în *Gazeta sporturilor*, nr. 225, 23 septembrie 2017, p. 13).

II. În ceea ce privește **dublele literare acceptate**, articulare enclitică și modul de formare a pluralului se realizează conform regulilor menționate deja: „(...) chiar merge la *cocktailul* femeilor de zece” (burtieră, *Bravo, ai stil!*, Kanal D, 21 septembrie 2017), „*cocktailuri* răcoritoare” (în *Sibiu 100%*, nr. 192, 16-22 iunie 2012, p. 17) vs „Ultima tendință la petrecerile de *cocteil*: Poartă colierul pe spate!” (titlu, 21 iunie 2014)²⁶, „Zece dintre cele mai populare *cocteiluri* din lume” (titlu, 25 august 2015)²⁷.

III. Seriile de mai jos însumează patru forme de N-Ac (singular nearticulat, singular articulat hotărât, plural nearticulat și plural articulat hotărât) ale unor **neologisme adaptate fonetic și grafic**, organizate în funcție de gen și desinență (de plural).

Neutru -uri: *arierplan - arierplanul - arierplanuri - arierplanurile* < fr. *arrière-plan*; *arierbec - arierbecul - arierbecuri - arierbecurile* < fr. *arrière-bec*; *butic - buticul - buticuri - buticurile* < fr. *boutique*; *finiș - finișul - finișuri - finișurile* < engl., fr. *finish*; *bip - bipul - bipuri - bipurile* < engl. *beep*; *cip - cipul - cipuri - cipurile* < engl. *chip*; *compact-disc - compact-discul - compact-discuri - compact-discurile* < engl. *Compact Disk* ș.a.

În cazul cuvântului *butic* (variantă *butică* [*DEX*₂, *DEX*₂]), pare de neînțeles utilizarea încă a etimonului și, în consecință, modalitatea de articulare enclitică specifică neologismelor neasimilate (folosirea cratimei): „Concurențele au 1 minut să aleagă din *boutique* geanta (...)” (burtieră, *Bravo, ai stil!*, Kanal D, 20 octombrie 2017); „(...) fermecată de *boutique-ul* (...)” (burtieră, *Bravo, ai stil!*, Kanal D, 26 septembrie 2017).

Neutru -e: *golaveraj - golaverajul - golaveraje - golaverajele* < fr. *goal-average*, engl. *goal average*;

demachiant - *demachiantul* - *demachiante* (și s.m. *demachianți* [DEX₂] / *demachianți* [DEX₂]) - *demachiantele* < fr. *démaquillant* ș.a.

Masculin -i: *croasant* - *croasantul* - *croasanți* - *croasanții* < fr. *croissant*; *montaniard* - *montaniardul* - *montaniarzi* - *montaniarzii* < fr. *montagnard*; *congresmen* - *congresmenul* - *congresmeni* - *congresmenii* < engl. *congressman*; *golgheter* - *golgheterul* - *golgheteri* - *golgheterii* < engl. *goal-getter* ș.a.

Se întâmplă ca jurnaliștii să prefere fie o formă parțial adaptată, neacceptată însă de varianta literară în vigoare, fie forma etimologică. De exemplu, *golgheter* în loc de *golgheter*: „Oțelul a rupt zidul la primul gol, iar la cel de-al doilea unul dintre fundașii gălățeni i-a pus mingea pe gheață (...), de altfel unul dintre *golgheterii* de renume din fotbalul românesc” (27 martie 2012)²⁸; „Au adus fostul *golgheter* al Ligii Naționale”, „(...) și fost *golgheter* al Ligii Naționale de Handbal Masculin, (...)” (în *Sibiu 100%*, nr. 433, 16-22 septembrie 2017, p. 15); „*Golgheterul* istoriei Ghanei nu prea e folosit (...)” (în *Gazeta sporturilor*, nr. 222, 20 septembrie 2017, p. 10). Sinonimul cu formă perifrastică se întrebuițează din ce în ce mai rar: *cel mai bun marcator* (comentator sportiv, *Fotbal*, TVR 1, 5 octombrie 2017).

Feminin -e: *fiestă* - *fiesta* - *fieste* - *fiestele* < hisp. *fiesta* ș.a.

Neologisme parțial adaptate

Următoarea miniserie cuprinde neologisme **adaptate doar grafic**: s.m. *gafeur* - *gafeurul* - *gafeuri* - *gafeurii* < fr. *gaffeur*; s.f. *gafeuză* - *gafeuza* - *gafeuze* - *gafeuzele* < fr. *gaffeuse*; *friteuză* - *friteuza* - *friteuze* - *friteuzele* < fr. *friteuse* ș.a.

Din categoria **adaptate parțial grafic** fac parte neologismele: *hipermarket* - *hipermarketul* - *hipermarketuri* - *hipermarketurile* < engl. *hypermarket*; *stewardesă* - *stewardesa* - *stewardese* - *stewardesele* < engl. *stewardess*; *charismă* - *charisma* - fără pl. [DOOM₂] / pl. *charisme* [DEX₂] < fr. *charisme*; *pizzerie* - *pizzeria* - *pizzerii* - *pizzeriile* < it. *pizzeria* ș.a.

Neologisme neadaptate

Categoria cel mai bine reprezentată o constituie însă **neologismele neadaptate**, împrumuturi lexicale a căror finală nu prezintă concordanță între scriere și pronunțare.

În funcție de modalitatea de formare a pluralului și de articulare enclitică, se pot distinge aici două categorii:

- a. Cu cratimă** - se aplică regula din DOOM₂:
- desinența de plural se leagă de forma de singular prin **cratimă**;
  - articolul enclitic se leagă de forma nearticulată (singular, foarte rar și plural) prin **cratimă**.

Se încadrează aici următoarele neologisme, grupate în funcție de gen și desinență (de plural):

Neutru -uri: (engl.) *show* - *show-ul* - *show-uri* / *showuri* [DLR] - *show-urile*; (engl.) *talk-show* - *talk-show-ul* - *talk-show-uri* - *talk-show-urile*; (engl.) *site* - *site-ul* - *site-uri* - *site-urile*; (engl.) *slash* - *slash-ul* - *slash-uri* - *slash-urile*; (engl.) *flash* - *flash-ul* - *flash-uri* - *flash-urile*; (engl.) *speech* - *speech-ul* - *speech-uri* - *speech-urile*; (engl.) *remake* - *remake-ul* - *remake-uri* - *remake-urile*; (engl.) *service* - *service-ul* - *service-uri* - *service-urile*; (engl.) *self-service* - *self-service-ul* - *self-service-uri* - *self-service-urile*; (engl.) *single* - *single-ul* - *single-uri* - *single-urile*; (engl.) *puzzle* - *puzzle-ul* - *puzzle-uri* - *puzzle-urile*; (engl.) *scrabble* - *scrabble-ul* - *scrabble-uri* - *scrabble-urile*; (engl.) *duty-free* - *duty-free-ul* - *duty-free-uri* - *duty-free-urile*; (fr.) *merlot* - *merlot-ul* - *merlot-uri* - *merlot-urile*; (fr.) *pinot* - *pinot-ul* - *pinot-uri* - *pinot-urile* ș.a.

Pentru seria de mai jos s-a încercat varianta cu scriere fără cratimă la plural, însă s-a renunțat la ea: (engl.) *spray* - *spray-ul* - *spray-uri* / *sprayuri* [DEX₂] - *spray-urile*; (engl.) *display* - *display-ul* - *display-uri* / *displayuri* [DEX₂] - *display-urile*; (engl.) *hobby* (scris și *hoby* [DEX₂, DEX_{2,1}]) - *hobby-ul* - *hobby-uri* / *hobbyuri* [DEX₂] - *hobby-urile*; (germ.) *kitsch* - *kitsch-ul* - *kitsch-uri* / *kitschuri* [DEX₂] - *kitsch-urile* ș.a.

Masculin -i: (engl.) *gay* - *gay-ul* - *gay* - *gay-i*; (engl.) *dandy* - *dandy-ul* - *dandy* - *dandy-i*; *playboy* / *play-boy* [DEX₂] - *playboy-ul* - *playboy* - *playboy-i*; (engl.) *hippy* (scris și *hipi* [DEX₂, DEX_{2,1}]) - *hippy-ul* - *hippy* - *hippy-i* ș.a.

Fără plural: (engl.) *curry* - *curry-ul*; (engl.) *replay* - *replay-ul*; (engl.) *room-service* - *room-service-ul*; (engl.) *box-office* - *box-office-ul*; (fr.) *acquis* - *acquis-ul* ș.a.

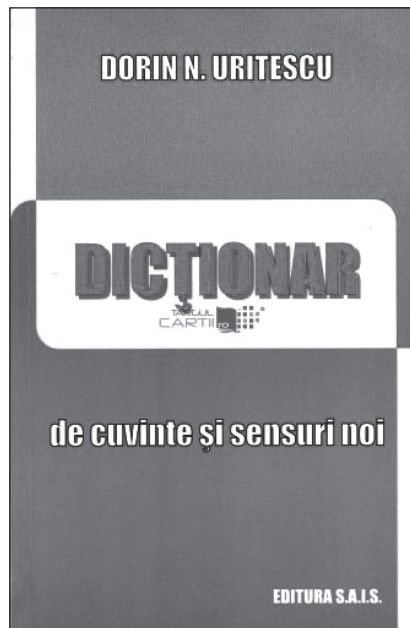
b. Fără cratimă - aceste neologisme ar putea trece în categoria **adaptate morfologic**, întrucât:

- desinența de plural **nu** se leagă de forma de singular prin **cratimă**, ci direct;
- articolul enclitic **nu** se leagă de forma nearticulată (singular / plural) prin **cratimă**, ci direct.

Unele neologisme nu ridică probleme nici în ceea ce privește scrierea, nici pronunțarea: (engl.) *card* - *cardul* - *carduri* - *cardurile*; (engl.) *clip* - *clipul* - *clipuri* - *clipurile*; (engl.) *font* - *fontul* - *fonturi* - *fonturile*; (engl.) *print* - *printul* - *printuri* - *printurile* (=listare, program, document listat [DEX₂]²⁹); (engl.) *bonus* - *bonusul* - *bonusuri* - *bonusurile*; (engl.) *lifting* - *liftingul* - *liftinguri* - *liftingurile*; (engl.) *sponsor* - *sponsorul* - *sponsori* - *sponsorii*; (engl.) *top-model* - *top-modelul* - *top-modele* - *top-modelele*; (fr.) *logo* - *logoul* - *logouri* - *logourile*; (fr.) *rotring* - *rotringul* - *rotringuri* - *rotringurile* ș.a.

Cele mai multe **neologisme adaptate doar morfologic** reprezintă cuvinte încadrate modelului substantivelor românești³⁰, care formează pluralul cu ajutorul desinențelor *-uri*, *-e* (neutru), *-i* (masculin) și al alternanțelor fonetice (dacă este cazul).

Neutru -uri: (engl.) *mall* - *mallul* - *malluri* - *mallurile*; (engl.) *summit* - *summitul* - *summituri* - *summiturile*; (engl.) *pub* - *pubul* - *puburi* - *puburile*; (engl.) *brand* - *brandul* - *branduri* - *brandurile*; (engl.) *discount* - *discountul* - *discounturi* - *discounturile*; (engl.) *laptop* - *laptopul* - *laptopuri* - *laptopurile*; (engl.) *desktop* - *desktopul* - *desktopuri* - *desktopurile*; (engl.) *airbag* - *airbagul* - *airbaguri* - *airbagurile*; (engl.) *link* - *linkul* - *linkuri* - *linkurile*; (engl.) *look* - *lookul* - *lookuri* - *lookurile*; (engl.) *rating* - *ratingul* - *ratinguri* - *ratingurile*; (engl.) *training* - *trainingul* - *traininguri* - *trainingurile*; (engl.) *timing* - *timingul* - *timinguri* - *timingurile*; (engl.) *market* - *marketul* - *marketuri* - *marketurile*; (engl.) *supermarket* - *supermarketul* - *supermarketuri* - *supermarketurile*; (engl.) *job* - *jobul* - *joburi* - *joburile*; (engl.) *business* - *businessul* - *businessuri* - *businessurile*; (engl.) *gadget* - *gadgetul* - *gadgeturi* - *gadgeturile*; (engl.) *snack* - *snackul* - *snackuri* - *snackurile*³¹; (engl.) *feedback* - *feedbackul* - *feedbackuri* - *feedbackurile*; (engl.) *skateboard* - *skateboardul* - *skateboarduri* - *skateboardurile*; (engl.) *showroom* - *showroomul* - *showroomuri* - *showroomurile*; (engl.) *output* - *outputul* - *outputuri* - *outputurile*; (engl.) *exit-poll* - *exit-pollul* - *exit-polluri* - *exit-pollurile*; (engl.) *make-up* - *make-upul* - *make-upuri* - *make-upurile*; (engl.) *e-mail* - *e-mailul* - *e-mailuri* - *e-mailurile*; (engl.) *fast-food* - *fast-foodul* - *fast-fooduri* - *fast-foodurile*; (engl.) *sex-shop* - *sex-shopul* - *sex-shopuri* - *sex-shopurile*; (germ.) *gablonz* - *gablonzul* - *gablonzuri* - *gablonzurile*; (hisp.) *poncho* - *ponchoul* - *ponchouri* - *ponchourile* ș.a.

Neutru -e: (engl.) *computer* - *computerul* - *computere* - *computerele*; (engl.) *prompter* - *prompterul* - *promptere* - *prompterele*; (engl.) *toner* - *tonerul* - *tonere* - *tonerele*; (engl.) *server* - *serverul* - *servere* - *serverele*; (engl.) *tester* - *testerul* - *testere* - *testerele*; (engl.) *poster* - *posterul* - *postere* - *posterele* [DOOM₂, DEX₂] / *posteruri* [DEX₂];

(engl.) *recorder* - *recorderul* - *recordere* - *recorderele*; (engl.) *marker* - *markerul* - *markere* - *markerele*; (engl.) *shaker* - *shakerul* - *shakere* - *shakerele*; (engl.) *pager* - *pagerul* - *pagere* - *pagerele*; (engl.) *player* - *playerul* - *playere* - *playerele*; (engl.) *banner* - *bannerul* - *bannere* - *bannerele*; (engl.) *blazer* - *blazerul* - *blazere* - *blazerele*; (engl.) *thriller* - *thrillerul* - *thrillere* - *thrillerele* ș.a.

Masculin -i: (engl.) *provider* - *providerul* - *provideri* - *providerii*; (engl.) *rapper* - *rapperul* - *rapperi* - *rapperii*; (engl.) *stripper* - *stripperul* - *stripperi* - *stripperii*; (engl.) *blogger* - *bloggerul* - *bloggeri* - *bloggerii*; (engl.) *broker* - *brokerul* - *brokeri* - *brokerii*; (engl.) *joker* - *jokerul* - *jokeri* - *jokerii*; (engl.) *biker* - *bikerul* - *bikeri* - *bikerii*; (engl.) *hacker* - *hackerul* - *hackeri* - *hackerii*; (engl.) *designer* - *designerul* - *designeri* - *designerii*; (engl.) *cheeseburger* - *cheeseburgerul* - *cheeseburgeri* - *cheeseburgerii*; (engl., amer.) *hamburger* - *hamburgerul* - *hamburgeri* - *hamburgerii*; (engl.) *outsider* - *outsiderul* - *outsideri* - *outsiderii*; (germ.) *ausländer* - *ausländerul* - *ausländeri* - *ausländerii* ș.a.

Fără plural: (engl.) *bacon* - *baconul*; (engl.) *shopping* - *shoppingul*; (engl.) *teleshopping* - *teleshoppingul*; (engl., amer.) *soccer* - *soccerul*; (engl.) *marketing* - *marketingul*; (engl.) *roaming* - *roamingul*; (engl.) *catering* - *cateringul*; (engl.) *nursing* - *nursingul*; (engl.) *leasing* - *leasingul*; (engl.) *surf* - *surful*; (engl.) *surfing* - *surfingul*; (engl.) *bowling*[alley] - *bowlingul*; (engl.) *jogging* - *joggingul*; (engl.) *ketchup* - *ketchupul*; (engl.) *showbiz* - *showbizul*; (engl.) *copyright* - *copyrightul*; (engl.) *trade-center* - *trade-centerul*; (engl.) *dirt-track* - *dirt-trackul* ș.a.

Dinamica limbii și dinamica uzului

Prin *dinamică* ar trebui să înțelegem: *evoluție, transformare, schimbare* sau *diversificare*. Comparativ, **dinamica uzului** este mult mai rapidă decât **dinamica limbii** și, în același timp, poate fi surprinzătoare, „ieșită din comun”³². *Dicționarul explicativ al limbii române* încearcă să țină pasul cu importul masiv de cuvinte străine. De exemplu, ultima ediție [DEX₂] s-a îmbogățit cu o serie de anglicisme:

- *blog*: „(...) scrie *pe blogul* său (...)” (în *Sibiu 100%*, nr. 189, 26 mai - 1 iunie 2012, p. 2);

- *blogger, bloggeriță*: „Model pentru ținutele unei *bloggerițe* din Ucraina” (burtieră, *Bravo, ai stil!*, Kanal D, 22 septembrie 2017).

Referindu-se la derivatul *blogger*, Dorin N. Uritescu³³ nu acceptă forma originală, considerând că (engl.) *blog* + sufixul *-ăr* > *blogăr*.

- *like*: „Persoana cu cele mai multe *like-uri* obținute”, „Perioada de votare a pozelor (...) în urma *like-urilor* obținute” (în *Tribuna*, nr. 6495, 18 iunie 2012, p. 21); „Toate ca toate, dar fetele primesc două *like-uri* din partea celor trei magnifici.” (burtieră, *Bravo, ai stil!*, Kanal D, 30 septembrie 2017);

- *voucher*: „(...) studenții au fost recompensați cu

vouchere pentru achiziție de carte.” (în *Tribuna*, nr. 6496, 19 iunie 2012);

- *selfie*: „(...) ca să facă *selfie-uri* cu supporterii (...)” (în *Gazeta sporturilor*, nr. 219, 16 septembrie 2017, p. 6); „Campionul mondial în proba de 800 m la ultima ediție londoneză a vândut *selfie-urile* făcute unei reviste franceze (...)” (în *Gazeta sporturilor*, nr. 219, 16 septembrie 2017, p. 14) ș.a.

Există însă multe neologisme în uz cotidian care nu figurează în *DEX*₂³⁴: *rider, scouter, scouting, event, assist, play-off* (limbaj sportiv); *styling, vibe, fashion, shooting, outlet, outfit, bomber, choker, clutch, gloss, glitter, stiletto* (limbajul modei); *device, cooler, user, wireless, dislike* (limbajul tehnologiei avansate); *target, panel, pattern, deadline, workshop, chef (=bucătar-șef), reality-show* (alte domenii) ș.a. Ca urmare a pătrunderii lor recente în vocabularul românilor, inclusiv al jurnaliștilor, regulile de articulare și de formare a pluralului nu s-au fixat pe deplin: „3 *assist-uri*” (în *Gazeta sporturilor*, nr. 223, 21 septembrie 2017, p. 2) **vs** „două *assisturi*” (în *Gazeta sporturilor*, nr. 219, 16 septembrie 2017, p. 13); „(...) *styling-urile* propuse de manechinele (...)” (burtieră, *Bravo, ai still*, Kanal D, 8 noiembrie 2017) **vs** „(...) dar sandalele strică foarte mult *stylingul*” (burtieră, *Bravo, ai still*, Kanal D, 22 septembrie 2017); „(...) o nouă abordare pentru *outfit-ul* (...)” (burtieră, *Bravo, ai still*, Kanal D, 5 octombrie 2017), „(...) nu încurajează *outfit-ul* (...)” (burtieră, *Bravo, ai still*, Kanal D, 20 octombrie 2017); „Problema este că repeți prea mult *bomber-ele*” (burtieră, *Bravo, ai still*, Kanal D, 9 noiembrie 2017); „(...) o **varietate mare de pattern-uri și materiale**, (...)”, „(...) și *top-urile* de ski tehnice.” (21 noiembrie 2016)³⁵ ș.a.

Pentru includerea în *DEX* a *neologismelor* de dată recentă, utilizate cu frecvență, se așteaptă, probabil, a se vedea gradul lor de *performanță*. Se vor cerne în timp, cu siguranță, iar cele care se vor impune s-ar putea adapta sau nu sistemului lingvistic românesc. Dacă intenția de internaționalizare a limbajului se va afirma în continuare, atunci s-ar putea să nu asistăm la *adaptare/asimilare*. Până la urmă, „ortografia este o convenție”³⁶.

Concluzii

Limba română actuală trece printr-o perioadă de invazie a împrumuturilor lingvistice. Dacă neologismele de origine franceză sau italiană se adaptează relativ ușor la sistemul lingvistic românesc, nu același lucru se întâmplă când limba-sursă este engleza, germana sau spaniola.

Despre influențele străine asupra limbii române s-au scris numeroase studii, reliefându-se atât aspectele pozitive ale fenomenului, cât și cele negative. Neologismele au evoluții diferite și perioade de asimilare diferite. În timp ce unele cuvinte noi

reușesc să se stabilizeze, altele nu se fixează în limba de adopție, circulând în variante (au pronunții oscilante și/sau grafi duble). În general, achizițiile lingvistice recente pun probleme în ceea ce privește adaptarea grafică, fonetică, morfologică și uneori semantică.

Note:

- 1.* Lucrarea de față folosește denumiri care constituie mărci înregistrate. *Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române*, ediția a II-a revăzută și adăugită [**DOOM**₂], București, Editura Univers Enciclopedic [Gold], 2005/2010; *Dicționarul explicativ al limbii române*, ediția a II-a, 1996 [**DEX**₂], ediția a II-a revăzută și adăugită, 2016 [**DEX**₂], București, Editura Univers Enciclopedic [Gold]; *Dicționarul limbii române* [**DLR**], București, Editura Academiei Române, 2010.
2. „Trăsătura cea mai vizibilă a lexicului limbii române de azi este influența engleză.” (Adina Dragomirescu, Alexandru Nicolae, *101 greșeli de lexic și de semantică*, București, Editura Humanitas, 2011, p. 31).
3. În sprijinul scrierii și al pronunțării corecte a neologismelor, am preferat să iau în considerare direct etimonul, făcând, de cele mai multe ori, abstracție de limba intermediară (care este, de regulă, franceza).
4. *Gramatica limbii române* [**GALR**], I, București, Editura Academiei Române, 2005/2008, p. 53.
5. Adriana Stoichițoiu Ichim, *Creativitate lexicală în româna actuală*, București, Editura Universității din București, 2006, p. 11.
6. Am respectat grafia sursei, cu mențiunea că, în cazul unor citate preluate din surse/publicații online, am considerat necesar a adăuga diacriticele.
7. Adriana Stoichițoiu Ichim, *op. cit.*, p. 12.
8. Iorgu Iordan, *Gramatica limbii române* (1937), București, Editura Semne, 2005, p. IV (*Prefață*).
9. Valerica Sporiș, *Gramatică normativă. Note de curs și aplicații*, Sibiu, Editura Techno Media, 2013, p. 84.
10. Sursa: <http://www.sport.ro/tenis/vezi-cine-este-cel-mai-bun-tenisman-din-istorie-in-opinia-lui-ion-tiriac.html>, accesat 14.11.2017.
11. Sursa: <http://evz.ro/cunoscut-tenisman-romania-suspendat.html>, accesat 14.11.2017.
12. Sursa: <https://www.viva.ro/vedete-si-evenimente/articole-revista/amfitrion-florin-segarceanu-991376>, accesat 14.11.2017.
13. Sursa: http://www.romaniatv.net/un-congresman-american-starneste-consternare-in-polonia-s-a-filmat-intr-o-camera-de-gazare-la-auschwitz_365033.html, accesat 14.11.2017.
14. Sursa: <http://romanioliberal.ro/politica/institutii/„romania-libera“-a-aflat-doua-dintre-cele-trei-nume-afiate-in-atentia-departamentului-de-stat--cine-sunt-romanii-de-pe-lista-scurta-pentru-postul-de-ambasador-in-statele->

unite-ale-americii-l-dezvaluire-românia-libera-444649, accesat 14.11.2017.

15. Sursa: <https://www.infomm.ro/tenis-monica-niculescu-calificata-in-turul-4-la-wimbledon/>, accesat 14.11.2017.

16. *DOOM*₂, p. XLII [subl.aut.].

17. Idem, p. XL [subl.aut.].

18. Idem, p. XLII, XCI [subl.aut.].

19. Idem, p. XXVIII (nota de subsol 16).

20. Sursa: <http://despremoda.ro/scoala-aba-make-academy-te-asteapta-la-cursuri-de-machiaj-pentru-incepatori-si-avansati/>, accesat 14.11.2017.

21. Sursa: <http://www.mauricemunteanu.ro/tot-ce-trebuie-sa-stii-despre-pantofii-momentului/>, accesat 14.11.2017.

22. Sursa: <http://www.click.ro/news/bucuresti/ploaia-nu-i-speriat-pe-bucuresteni-atmosfera-de-senzatie-la-concertul-de-ziua-europei>, accesat 14.11.2017.

23. Sursa: <http://spynews.ro/monden/video-delia-a-fost-surpiza-serii-la-nunta-lui-adrian-mutu-cantareata-a-anuntat-cel-mai-dulce-moment-tortul-fabulos-146765.html>, accesat 14.11.2017.

24. Sursa: <http://protv.md/stiri/international/taifunul-damrey-27-de-morti-si-20-de-persoane-sunt-date-disparute---2062431.html>, accesat 05.11.2017.

25. Sursa: <http://despremoda.ro/colectie-iarna-ski-2017/>, accesat 14.11.2017.

26. Sursa: <http://www.business24.ro/lifestyle/petrecheri/ultima-tendinta-la-petrecherile-de-cocteil-poarta-colierul-pe-spate-1546547>, accesat 16.11.2017.

27. Sursa: <https://www.agerpres.ro/lifestyle/2015/08/25/zece-dintre-cele-mai-populare-cocteiluri-din-lume-12-13-53>, accesat 16.11.2017.

28. Sursa: <http://www.gsp.ro/fotbal/liga-1/cornel-dinu-despre-cfr-otelul-galatenii-au-rupt-zidul-la-primul-gol-si-au-pasat-decisiv-la-al-doilea-318805.html>, accesat 14.11.2017.

29. Termenul este utilizat în prezent și în lumea modei, în asocieri ca: *print floral*, *animal print* (=imprimeu).

30. *DOOM*₂, p. XCVI.

31. Aici nu se acceptă **marcarea dublă a pluralului** în limba română, ca în alte cazuri: *comicsuri*, *sticksuri* sau *businessmeni*, *gentlemen* (a se vedea și Isabela Nedelcu, *101 greșeli gramaticale*, București, Editura Humanitas, 2013, p. 77-78).

32. Mioara Avram, *Considerații asupra dinamicii limbii și asupra studierii ei în româna actuală*, în vol. *Aspecte ale dinamicii limbii române actuale*, coordonator Gabriela Pană Dindelegan, II, București, Editura Universității din București, 2003, p. 15-22.

33. Dorin N. Uritescu, *Dicționar de cuvinte și sensuri noi*, București, Editura S.A.I.S., 2009, p. 40-42.

34. Iau ca reper *DEX*, întrucât consider că este lucrarea fundamentală accesibilă vorbitorilor unei limbi.

35. Sursa: <http://despremoda.ro/colectie-iarna-ski-2017/>, accesat 14.11.2017.

36. *DOOM*₂, p. X.

Bibliography:

*** *Dicționarul explicativ al limbii române*, ediția a II-a, București, Editura Univers Enciclopedic, 1996 [*DEX*].

*** *Dicționarul explicativ al limbii române*, ediția a II-a revăzută și adăugită, București, Editura Univers Enciclopedic Gold, 2016 [*DEX*].

*** *Dicționarul limbii române, I-XIX*, București, Editura Academiei Române, 2010 [*DLR*].

*** *Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române*, ediția a II-a revăzută și adăugită, București, Editura Univers Enciclopedic [Gold], 2005/2010 [*DOOM*₂].

*** *Gramatica de bază a limbii române*, coordonator Gabriela Pană Dindelegan, București, Editura Univers Enciclopedic Gold, 2010/2016 [*GBLR*].

*** *Gramatica limbii române, I-II*, București, Editura Academiei Române, 2005/2008 [*GALR*].

Avram, Mioara, *Considerații asupra dinamicii limbii și asupra studierii ei în româna actuală*, în vol. *Aspecte ale dinamicii limbii române actuale*, coordonator Gabriela Pană Dindelegan, II, București, Editura Universității din București, 2003.

Dragomirescu, Adina; Nicolae, Alexandru, *101 greșeli de lexic și de semantică*, București, Editura Humanitas, 2011.

Iordan, Iorgu, *Gramatica limbii române* (1937), București, Editura Semne, 2005 (reproducere în facsimil a lucrării originale).

Nedelcu, Isabela, *101 greșeli gramaticale*, București, Editura Humanitas, 2013.

Sporiș, Valerica, *Gramatică normativă. Note de curs și aplicații*, Sibiu, Editura Techno Media, 2013.

IDEM, *The Romanian Media and the Linguistic Trend. A Case Study*, în *Elites and South-East European Culture*, editori: Iulian Boldea, Cornel Sigmirean, Roma, Edizioni Nuova Cultura, 2015, p. 281-290.

Stan, Mihail, *Aspecte ortografice, ortoepice și morfologice ale limbii române conform DOOM²*, București, Grupul Editorial Art, 2007.

Stoichițoiu Ichim, Adriana, *Creativitate lexicală în româna actuală*, București, Editura Universității din București, 2006.

Uritescu N., Dorin, *Dicționar de cuvinte și sensuri noi*, București, Editura S.A.I.S., 2009.

